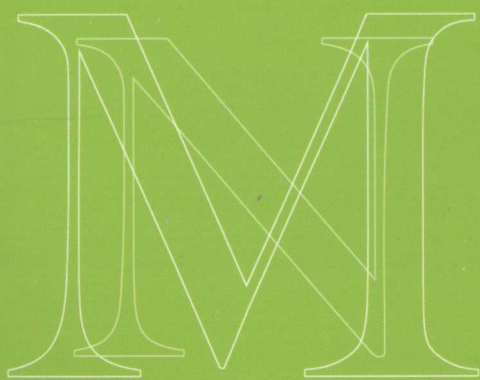




MAGYAR
NYELVKÖNYV

匈牙利语
教程 3

◇ 郭晓晶 龚坤余 编

外语教学与研究出版社

MAGYAR
NYELVKÖNYV

匈牙利语
教程 ③

／ 郭晓晶 龚余坤 著

外语教学与研究出版社
北京

图书在版编目(CIP)数据

匈牙利语教程. 第3册 / 郭晓晶, 龚坤余编. — 北京: 外语教学与研究出版社, 2009.9

ISBN 978-7-5600-9053-5

I. 匈… II. ①郭… ②龚… III. 匈牙利语—高等学校—教材
IV. H662.1

中国版本图书馆 CIP 数据核字 (2009) 第 180612 号

你有你“优”——点击你的外语学习方案

www.2u4u.com.cn

阅读、视听、测试、交流
购书享积分, 积分换好书



出版人: 于春迟

责任编辑: 孙纪晓

封面设计: 袁璐

出版发行: 外语教学与研究出版社

社址: 北京市西三环北路 19 号 (100089)

网址: <http://www.fltrp.com>

印刷: 北京外国语大学印刷厂

开本: 850×1168 1/32

印张: 10.625

版次: 2009 年 12 月第 1 版 2009 年 12 月第 1 次印刷

书号: ISBN 978-7-5600-9053-5

定价: 45.00 元

* * *

如有印刷、装订质量问题出版社负责调换

制售盗版必究 举报查实奖励

版权保护办公室举报电话: (010)88817519

物料号: 190530001

前 言

《匈牙利语教程》是匈牙利语专业的基础教材，第三册供大学二年级学生使用。全书共分 15 课，每课包括主课文、阅读课文、生词、课文注释、词语用法、语法、练习等。

该第三册是在《匈牙利语教程》第一册和第二册的基础上进行编写的，其目的是进一步巩固语言基础知识，对匈牙利语语言技能进行全面训练，以培养学生扎实的语言基本功，丰富他们的语言文化知识，提高他们的理解能力和分析能力。全书选材广泛，内容丰富，包括匈牙利的地理知识、历史人物、风俗习惯、名人轶事、自然科学知识等。语法上侧重对词法的讲解，按照先易后难的顺序排列。练习内容多样，学生能在课外应用所学知识进行练习，以提高语言的的实际应用能力。

全书难易适中，与已出版的《匈牙利语教程》第一、二册形成有机的衔接。

在本书的编写过程中，曾参阅了北京外国语大学匈牙利语教研室许衍艺老师原先编写的部分油印教材。在北京外国语大学匈牙利专业任教的匈牙利专家郝伊纳尔·拉斯洛（Hajnal László）先生为本书的编写提出了许多建设性的意见，并审阅了全书的匈文内容。在编写过程中，匈牙利语教研室的其他老师也提出了许多建议，在此一并向他们表示诚挚的谢意。

由于编者水平有限，书中疏漏和错误之处在所难免，诚请广大读者，尤其是匈语工作者提出宝贵意见，以便及时更正、修订。

编 者

2008 年 6 月

目 录

TARTALOMJEGYZÉK

Első lecke	1
Szöveg	Ludas Matyi..... 1
Olvasmány	A legerősebb állat 4
Nyelvtan	Szófajok..... 15
	Az ige 17
Második lecke	27
Szöveg	Mátyás király 27
Olvasmány	Egyszer volt Budán kutyavásár 28
	Mátyás király és a kolozsvári bíró..... 30
	Mátyás király a szőlőhegyen 31
Nyelvtan	A főnév 38
Harmadik lecke	50
Szöveg	Petőfi Sándor élete..... 50
Olvasmány	Történet Petőfi gyermekkorából 53
Nyelvtan	A melléknév..... 61
Negyedik lecke	73
Szöveg	Mit kell tudni az 1848-49-es forradalomról?.. 73
Olvasmány	A magyar diákok életéből 75
Nyelvtan	A névmás 84
Ötödik lecke	96
Szöveg	A magyar nyelvről..... 96
Olvasmány	Magyar nevek 99
Nyelvtan	A határozószó 108

Hatodik lecke	118
Szöveg	Kínáról röviden.....118
Olvasmány	Néhány szó Pekingről.....121
Nyelvtan	Az igekötő133
Hetedik lecke	142
Szöveg	Budapest rövid története142
Olvasmány	Budapesti helyek a Világörökség Listán.....144
Nyelvtan	A kötőszó153
	A névelő157
Nyolcadik lecke	168
Szöveg	A Hősök terén168
Olvasmány	A honfoglalás.....171
Nyelvtan	A módosítószó177
	A hangutánzó szó180
Kilencedik lecke	188
Szöveg	Jeles napok Magyarországon188
Olvasmány	Kínai fesztiválok, ünnepek.....190
Nyelvtan	A szóalkotás.....198
Tizedik lecke	207
Szöveg	A víz szerepe az ember életében207
Olvasmány	Hogyan keletkezik az eső?.....209
	Mit tudunk a ködről210
Nyelvtan	A szóalkotás — igeképzés218
Tizenegyedik lecke	226
Szöveg	Hungarikum226
Olvasmány	A Balaton.....228
Nyelvtan	Szóalkotás — igeképzés névszóból237
	Szóalkotás — névszóképzés igéből.....239

Tizenkettedik lecke	246
Szöveg A magyar sport.....	246
Olvasmány Sportriport	249
Nyelvtan Szóalkotás — névszóképzés névszóból	258
Tizenharmadik lecke	268
Szöveg A modern magyar gazdaság története.....	268
Olvasmány A magyar nyugdíj.....	270
Nyelvtan A szóalkotás — szóösszetétel.....	278
Tizennegyedik lecke	288
Szöveg Kis magyar színháztörténet.....	288
Olvasmány Egy színész monológja	291
Nyelvtan Egyéb szóalkotási módok	300
Tizenötödik lecke	311
Szöveg Az első Nobel-díjas magyar író	311
Olvasmány Részlet a <i>Sorstalanságból</i>	313
Nyelvtan Az összetett szavak felosztása	322

Első lecke

Szöveg:	Ludas Matyi
Olvasmány:	A legerősebb állat
Nyelvtan:	Szófajok
	Az ige

Szöveg

Ludas Matyi

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy szegény özvegyasszony, s annak egy fia. Ludas Matyi volt a fiú neve. Azért hívták így, mert egyebet sem dolgozott, mindig az anyja lúdait őrizgette. Mondja egyszer a szegény asszony Matyinak:

— Eredj, fiam, a döbrögi vásárra, hajts be tizenhat libát, de két forinton alul el ne add párját!

Matyi behajtja a tizenhat libát a döbrögi vásárra. Egyszer csak odamegy hozzá Döbrögi, a földesúr és így szól:

— Hogy adod a liba párját, te legény?

— Két forinton alul még a királynak sem adom — mondja Matyi.

— Nem-e? No, majd adok én mindjárt neked két forintot!

Azzal behajtatta a földesúr mind a tizenhat libát az udvarába, s szolgálival kétszer huszonötöt veretett Matyira. Matyi a verés után így fenyegette meg a földesurat:

— Jegyezze meg az úr, hogy háromszor veri ezt Ludas Matyi

viszsa!

Döbrögi nagyot kacagott, egy cseppet sem törődött Matyi fenyegetőzésével.

Telt, múlt az idő, eltelt több esztendő. Matyiból nagy legény lett, megváltozott egészen. Egyszer meghallja, hogy a földesúr kastélyt építtet, de nincs ácsmestere. Matyi egyet gondol, felöltözik ácsmesternek, s bemegy a faluba, egyenesen a földesúr udvarába. A földesúr nyomban felfogadja a házépítéshez. Matyi ekkor az előkészített fagerendákra mutatott:

— Ezek a gerendák nem alkalmasak a házépítéshez. Nagyobb fákra van szükség.

— Vannak az én erdőmben szebbnél szebb fák — mondta Döbrögi. — Gyere velem, s válogass belőlük!

Mindjárt kirendelt száz embert az erdőbe Döbrögi, ő maga meg Matyival hintóba ült, úgy mentek az erdőbe.

Matyi rámutat erre a fára is, meg arra is, hogy melyiket lehet vágni. Nekiláttak az emberek a munkának, Matyi meg azt mondja:

— Itt igazán szép fák vannak, de azt mégsem látom, ami nekünk kell!

— Gyerünk beljebb az erdőbe — mondja Döbrögi —, hátha ott találunk.

Be is mennek az erdőbe. Megáll Matyi egy fa előtt és méregeti, majd átöleli a két karjával.

— Na, ez azt hiszem jó lesz. Jöjjön csak az úr, mérje meg maga is!

Döbrögi odament és átölelte a fát. Ekkor Matyi hirtelen odaugrott és összekötötte a földesúr kezét, majd ötvenet vert rá egy vastag bottal. Aztán így szólt:

— Nem vagyok én ácsmester, Ludas Matyi az én nevem!

Jegyezze meg az úr jól, hogy még kétszer megverem! — azzal kivette a ludak árát Döbrögi zsebéből és elment.

Mire megtalálták, a megvert földesúr alaposan megbetegedett, de úgy, hogy egyetlen orvos sem tudta meggyógyítani. Meghallotta ezt Matyi. Gondolt egyet, orvosnak öltözött és elment Döbrögi kastélyába.

— Meggyógyítom én az urat! Menjen ki minden ember a mezőre gyógyfűveket szedni — adta ki Matyi az utasítást.

Amíg Döbrögi emberei a mezőn voltak, Matyi jól elverte másodszor is a földesurat.

— Nem orvos vagyok én, hanem Ludas Matyi — mondta aztán. — Jegyezze meg az úr, még egy verés hátra van!

Telt, múlt az idő, Döbrögi uramat mégis csak meggyógyították. Egyszer ismét vásár volt Döbrögben, ahova Matyi is elment. Lát ott egy embert, aki nagyon drágán árulta a lovát.

— Miért adod ilyen drágán a lovadat, hiszen ennyi pénzért tized is vehetek — mondta Matyi.

— De nem ilyet — felelte a ló gazdája. — Nincs még egy ilyen gyors ló az egész országban sem.

— Jó, meg fogom venni a lovadat, de csak akkor, ha előbb odamész a földesúr elé, amikor erre hajt, és ezt kiáltod neki: “Én vagyok Ludas Matyi!” Aztán fuss, ha kedves az életed!

— Megteszem én szívesen — mondta az ember.

Hamarosan jött is Döbrögi kocsija. Odaáll az ember a kocsi elé, és nagyot kiáltott:

— Én vagyok Ludas Matyi! — azzal elvágatott.

— Fogjátok meg, fogjátok meg a gazembert! — kiáltott Döbrögi.

Mindenki üldözőbe vette a lovas, a földesúr egyedül maradt a kocsijában. Ekkor előlépett Matyi és harmadszor is megverte Döbrögöt.

A ludak árát kivette a zsebéből, majd így szólt:

— Én vagyok Ludas Matyi, és nem az az ember! Megtartottam a szavam, többet már nem bántom az urat!

Olvasmány

A legerősebb állat

Élt egyszer az erdőben egy medve meg egy farkas. Száraz, rossz esztendő volt, nem sok ételhez juthattak. Mindkettőnek külön-külön már egy ideje az forgott az eszében, jó volna ellátogatni az emberek éléskamrái, istállói felé.

Összetalálkozik egyszer a medve a farkassal.

— Jó reggelt, farkas koma! — mondja a medve.

— Nekem ugyan nem jó ez a reggel, medve koma. Attól sem lesz jó, ha te kívánod, de azért hozott isten — válaszol a farkas.

— De szomorú vagy! Talán valami bajod van?

— Ne is kérdezd! Baj?! Volt is, maradt is belőle — mondja a farkas.

— Talán éhes vagy? Mert olyan sovány vagy, mint egy szűnyog-kisasszony.

— Az is baj, de más is — sóhajt a farkas.

A medve csak most nézi meg a farkast, majd azt mondja:

— Ejnye, de meg van hasogatva a bundád is! Talán összeverekedtél valakivel?

— Valakivel? Az emberrel! — legyint a farkas.

— Csak az emberrel? — mosolyog a medve.

— Csak az emberrel?! — ámul el ezen a farkas. — Hiszen nincs annál erősebb állat!

— Hát hogy s mint történt? — kérdezi a medve.

— Elmondhatom! — néz szét a farkas. — Nem bírtam már az éhezést, s az éjjel belopózkodtam a faluba, hogy valami kövér bárányt vagy malacot szerezzek. Óvatosan jártam, de amint megéreztek a szagomat a kutyák, ugatni kezdtek, ahogy kifért a torkukon. Kiugrik a házából az ember, csapkodott egy nagy darab fával, azután csak neki a fejemnek. Úgy megvert, hogy alig tudtam eljönni idáig.

— Az ember? — hitetlenkedik a medve. — De hát az gyöngé, hiszen csak ember!

— Én meg azt mondom, hogy nincs annál erősebb állat!

— Nézd — húzza ki magát büszkén a medve —, én ugyan sose láttam embert, de ha találkoznék eggyel, így tépném szét, mint ezt a bokrot itt.

— Könnyű neked itt ezzel a bokorral vitézkedni! — mondja lesajnálón a farkas. — De csak jönne erre egy ember! Nem tudom, akkor mit csinálnál?!

— Én tudom! — mondja önhittén a medve. — Azt tenném, hogy itt hagyná a fogát!

— Nem hiszem! — mondja a farkas.

— Fogadjunk! — mondja mérgesen a medve.

— Fogadjunk! — nyújtja lábát a farkas. — De mibe?

— Egy kövér nyúlba! — mondja magabiztosan a medve.

Ebben maradtak, kilopakodtak az erdőből, s lesbe álltak az országúton, amerre a falusiak szoktak járni. Várnak, várnak, egyszer csak jön arra egy gyerek.

— Ez az ember? — kérdezi a medve.

— Ez még nem. Ez csak lesz — mondja a farkas.

Várnak, újra várnak. Egyszer csak arra jön egy öreg koldus.

— Hát ez ember? — kérdezi a medve a farkastól.

— Ez csak volt! — feleli a farkas.

Várnak, várnak, egyszer csak arra jön egy menyecske.

— De ez csak ember már? — kérdezi a medve.

— Ez csak társa az embernek! — feleli mindentudóan a farkas.

Várnak, várnak, egyszer csak arra jön egy huszár.

— Hát ez már ember? — kérdezi a medve.

— Ez már az! — feleli suttogva neki a farkas.

De azzal a farkas már szaladt is, amerre látott. A medve meg kiült nagy büszkén az országútra, a huszár útjába. Meglátja a huszár a medvét, előveszi először pisztolyát és rálő. Aztán rögtön kirántja a kardját, s azzal neki, de vitézül a medvének! Olyan ügyes volt a huszár, hogy a medve még csak hozzá se kaphatott. Nem bírta sokáig a medve, megfordult és nem nézte, hol az út, futott, amerre látott, vissza az erdőbe.

Nemsokára csak találkozik megint a medve meg a farkas.

— No, medve koma, megkapom-e a nyulat? — azt mondja a farkas.

— Megkapod! — feleli neki kedvetlenül a medve. — Most már elhiszem, hogy az ember a legerősebb állat!

— Hát hogy s mint történt, medve koma? — kérdezi a farkas.

— Elmondom! — mondja a medve. — Világéletemben nem láttam olyan furcsa állatot, mint az ember! Összeakaszkodtunk ott az országúton, morogva mentem neki. De ő — hát ő már messziről rám köpött, de úgy, hogy csak úgy szikrázott tőle a szemem. Ez még nem lett volna baj! De amikor a közelébe értem, és ugrottam volna rá, előhúzta a fényes nyelvét, azzal nyalogatott, pofozgatott, olyan ügyesen, meg olyan élesen, hogy még csak hozzá sem férhettem. Ezt már én sem bírtam tovább, farkas koma, és szégyen ide, szégyen oda, elfutottam!

SZAVAK

özvegyasszony	fn	寡妇
lúd	fn	鹅
őrizget	ts	看守
Matyi	fn	马季（人名）
ered	tn	出发，动身；源于
hajt	ts, tn	驱，赶；驾驶，驶向
földesúr	fn	地主
legény	fn	小伙子
szolga	fn	仆人，佣人
megfenyeget	ts	威胁
kacag	tn	哈哈大笑
csepp	fn	滴；微量，一点儿
törődik	tn	关心，照顾
telik	tn	满；（时间）流逝，过去
kastély	fn	庄园；贵族在乡间的宅地
ácsmester	fn	木匠
felfogad	ts	聘用
fagerenda	fn	栋梁
válogat	ts	挑选
kirendel	ts	命令……前往；派往；委派
hintó	fn	四轮马车
nekilát	tn	开始，着手
méreget	ts	量来量去
átölel	ts	围抱，拥抱
bot	fn	棍，棒
gyógyfű	fn	草药；药草
szed	ts	采，摘

utasítás	fn	指示，命令；指南
elvágtat	tn	飞奔，疾驰；骑马奔驰
megfog	ts	抓住
gazember	fn	坏蛋
üldöz	ts	追逐，追赶；追猎
bánt	ts	伤害

※ ※ ※

forog	tn	旋转，转动
éléskamra	fn	粮仓，谷仓
istálló	fn	马厩；牛棚；畜棚
koma	fn	好朋友，老兄，老弟，伙计
szúnyog	fn	蚊子
sóhajt	tn	叹气
ejnye	isz	哎哟，哎呀
hasogat	tn	割开；（不断地）劈
bunda	fn	毛皮，皮子；皮大衣
összeverekedik	tn	互相殴打
legyint	tn	摆手，甩手
elámul	tn	惊奇，惊讶
szétnéz	tn	环顾，四周张望
bír	ts	经得住；忍受，忍耐
belopózkodik	tn	潜入，混入，钻进
bárány	fn	绵羊羔，小羊羔
malac	fn	小猪
amint	ksz	一……就……；刚……就……
szag	fn	气味，味道
kifér	tn	出得去；放得下，容纳得下

csapkod	tn	挥动，乱挥；（多次）摔，抛
hitetlenkedik	tn	表示怀疑，不相信
széttép	ts	撕碎
vitézkedik	tn	当勇士；耀武扬威；逞英雄
lesajnál	ts	小看，轻视
önhitten	hsz	过于自信地，自恃
fogad	tn, ts	接见，接待；打赌
kilopakodik	tn	悄悄地溜走
les	fn	躲藏处；埋伏地；越位
országút	fn	公路
koldus	fn	乞丐
menyecske	fn	少妇，青年妇女；新娘子
mindentudó	mn	无所不知的
huszár	fn	轻骑兵
suttog	tn	低语，耳语
pisztoly	fn	手枪
ráló	tn	向……射击；向……开枪
kiránt	ts	猛然拉出，拔出
vitéz	mn, fn	勇敢的，英勇的；勇士，斗士
vitézül	hsz	勇敢地，英勇地
összeakasz kodik	tn	打起架来；争吵起来
morog	tn	（熊）吼叫；咆哮
köp	tn, ts	吐痰；吐唾液
szikrázik	tn	发火花，飞火星；闪亮，闪烁
nyalogat	ts	多次舔，舔吃；打
pofozgat	ts	打耳光
éles	mn	锋利的；锐利的
hozzáfér	tn	到达；达到；得到，获得
szégyen	fn	羞耻，羞愧；耻辱

MAGYARÁZATOK

1. nyomban 立刻，马上。例如：
Nyomban ebéd után elindult.
他午饭后马上出发了。
2. vki fel(meg)fogad vkit vminek, vmire 雇佣某人当……。例如：
Felfogadtam sofőrnek.
我雇他当司机。
3. üldözőbe vesz vkit, vmit 追逐，追捕。
4. Ha kedves az életed! 如果你还想活的话!
5. vkinek vmi forog az eszében v. a fejében 反复思考。
6. ugyan 虽然，尽管。例如：
Hideg van ugyan, de a szél elállt.
尽管天气很冷，但风停了。
Én ugyan nem láttam, de hallottam.
虽然我没看见，但听说过这事。
7. De azért hozott isten. 但我还是欢迎你来。Isten hozott v. hozta
是对来人表示问候、欢迎的用语。azért 为连词，表示仍然，
还是；毕竟，终究之意。例如：
Azért is megteszem.
我还是一定要做。
Azért sem megyek el hozzád.
我还是不到你那儿去了。
8. ejnye 哎呀，哎哟，哎，表示责备、惊奇、惋惜等，例如：
Ejnye, miért nem jöttél korábban?
咳，你为什么不早点儿来？
Ejnye, de sajnálom!
唉，我感到多么可惜呀!
9. vki elámul vmin 惊奇，惊讶。